

بررسی مراحل و میانگین سن شروع بلوغ در پسران شهر یزد

دکتر صدیقه اخوان کرباسی^{*}، دکتر مطهره گلستان^۱، دکتر راضیه فلاح^۲، دکتر فهیمه سادات میرناصری^۳، شادروان دکتر مهدخت صدر بافقی^۴

چکیده

مقدمه: عوامل مؤثر در شروع بلوغ کودکان، ژنتیک، سلامت جسمی، نژاد و منطقه جغرافیایی است و سن آن در مناطق مختلف دنیا یکسان نمی‌باشد. هدف از انجام این تحقیق، بررسی سن شروع بلوغ و مراحل پیشرفت آن در پسران دانش آموز شهر یزد بود.
روش بررسی: در این مطالعه توصیفی - مقطعی با روش نمونه گیری خوشه‌ای تصادفی، ۱۰۱۸ نفر دانش آموز پسر ۱۶-۹ ساله از نظر علائم بلوغ و بروز علائم ثانویه جنسی با استفاده از طبقه بندی تانر بررسی شدند.
نتایج: سن متوسط شروع رشد تستیکول (G2) و موهای پویس (PH2) به ترتیب $11/57 \pm 1/54$ و $12/43 \pm 1/07$ سال بود. سن متوسط مرحله نهایی رشد تستیکول (G5) و موهای پویس (PH5) به ترتیب $15/43 \pm 0/8$ و $15/69 \pm 1/1$ سال بود. میانگین BMI در مرحله شروع بلوغ (G2) $16/32 \pm 2/02$ بود.
نتیجه گیری: در این مطالعه میانگین سنی شروع بلوغ در پسران براساس رشد تستیکول ۱۱/۵ سالگی است و زمان آغاز بلوغ با اکثر مطالعات انجام شده در سایر کشورها مشابه می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: بلوغ، مراحل بلوغ، علائم ثانویه جنسی

مقدمه

تعریف سن آغاز بلوغ و مراحل آن ابتدا توسط Marshall و Tanner در سال ۱۹۶۹ ارائه شد (۴) و این تعریف همچنان جهت بررسی مراحل پیشرفت بلوغ بکار می‌رود. اولین علامت شروع بلوغ در پسران، بزرگ شدن تستیکول بوده و زمانی است که طول آن بیش از ۲/۵ سانتیمتر و یا حجم آن بیش از ۴ سی‌سی باشد و در مرحله نهایی بلوغ طول تستیکول $5 \pm 0/5$ سانتیمتر و حجم آن به ۲۹-۲۵ سی‌سی می‌رسد (۵،۶).
رشد موهای پویس و اندام تناسلی پس از بزرگ شدن تستیکول اتفاق می‌افتد (۷،۸).

تحقیقات متعددی در کشورهای مختلف جهان برای تعیین سن شروع بلوغ و عوامل مؤثر بر آن انجام شده است (۹-۱۳). ولی تحقیقات انجام شده در ایران بخصوص در زمینه بلوغ پسران کم است. نظر به آنکه سن شروع بلوغ جهت تشخیص بلوغ زودرس و یا تأخیر بلوغ و نیز شروع مسئولیتهای مذهبی اهمیت دارد، این

بلوغ مرحله‌ای از تکامل فیزیکی فرد است که با بروز و پیشرفت علائم ثانویه جنسی همراه است و نمادی از کارکرد صحیح فیزیولوژیک بدن بوده و چگونگی مراحل پیشرفت آن در ارزیابی سلامت فرد اهمیت دارد و لازم است مراحل و سنین استاندارد آن تعریف و تعیین گردد (۱).
وقایع بلوغ در جوامع مختلف یکسان نیست و علاوه بر عوامل ژنتیک، نژاد و منطقه جغرافیایی، عوامل تغذیه‌ای و سطح اجتماعی و اقتصادی در شروع و پیشرفت مراحل آن دخالت دارد (۲،۳).

* نویسنده مسئول: استادیار گروه اطفال - متخصص بیماریهای کودکان

تلفن: ۰۳۵۱-۸۲۲۴۰۰۰
Email: sakarbasi@yahoo.com

۲، ۴، ۵ - استادیار گروه اطفال - متخصص بیماریهای کودکان

۳ - استادیار گروه اطفال - فوق تخصص مغز و اعصاب اطفال

۱-۵ - دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۸/۳/۱۲

تاریخ دریافت: ۱۳۸۷/۱/۱۳